

20 godina jedinstvenog europskog broja za hitne službe 112

Broj 112 koristi se temeljem Odluke Vijeća Europskih zajednica o ustanovljenju jedinstvenog europskog broja za hitne službe 112 (Council Decision 91/396/EEC) od 29. srpnja 1991. Predstavници Europske komisije, Europskog parlamenta i Vijeća Europe su 11. veljače 2009. godine potpisali tripartitnu deklaraciju kojom je ustanovljen 11. veljače kao Dan europskog broja 112. Deklaracijom se pozivaju zemlje članice EU da medijski promiču ovaj jedinstveni broj i sve aktivnosti kojima se obilježava ovaj dan kako bi što više građana Europske unije bilo upoznato s namjenom broja 112.

Dok je navedeni broj odlukom Vijeća Europskih zajednica zaživio 1991. godine, broj 112 u Hrvatsku je uveden prije 20 godina, 11. veljače 2005. godine.

Danas sustav 112 u Republici Hrvatskoj djeluje unutar Ravnateljstva civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova. Ustrojeno je 20 županijskih centara koji funkcioniraju 24 sata dnevno i 365 dana u godini, neprekidno, kako bi se osigurao jednostavan, jednak, siguran i učinkovit pristup onima koji su u potrebi za pomoći. Dovoljno je nazvati 112, poslati SMS poruku ili uputiti automatski poziv iz vozila (e-call).

Prednosti sustava 112 za građane i turiste su što su pozivi besplatni sa svih javnih telefonskih govornica, mobilnih ili fiksnih telefonskih priključaka, a pozivatelj ne mora poznavati telefonske brojeve hitnih službi. Vrlo je važno napomenuti da se pozivom na broj 112 može dobiti pomoć bilo koje hitne službe – policije, vatrogasaca, hitne medicinske pomoći, gorske službe spašavanja, službe traganja i spašavanja te angažiranje drugih operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite. Ovo je važno i zbog uštede vremena, ali i zato što operater može "filtrirati" zlonamjerne, nenamjenske ili opetovane pozive ako se neki slučaj više puta događuje.

Sustav 112 temeljem utvrđenih standardnih operativnih postupaka, protokola ili sporazuma omogućava i lociranje pozivatelja u hitnoj situaciji, hitan prijevoz zrakom ili morem ozlijeđene ili oboljele osobe, kao i timova za traganje i spašavanje te organa za transplantaciju. Također može pružiti mogućnost sporazumijevanja s pozivateljem na stranim jezicima što pridonosi sigurnosti turista i promociji RH kao sigurne turističke destinacije.

Spomenimo i da je zbog pomoći u zbrinjavanju raseljenih osoba iz ratom pogođene Ukrajine u Ministarstvu unutarnjih poslova 21. ožujka 2022. aktiviran broj 114. Riječ je o besplatnom broju na kojem se kako na hrvatskom, tako i na ukrajinskom jeziku, mogu dobiti sve informacije o smještaju, prehrani, zdravstvenoj zaštiti, školovanju djece, radno-pravnom statusu i drugim pravima.

Od kolovoza 2023. godine u uporabi je Sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama (SRUUK), koji omogućuje brzo informiranje građana u slučaju nesreća i katastrofa. Kroz broj 112, upozorenja stižu izravno na mobilne uređaje putem SMS-a, CB poruka ili sirena, pružajući ključne informacije za sigurnu reakciju. U 2024. poslano je ukupno devet SRUUK poruka - za opasne vremenske pojave, uklanjanje minsko-eksplozivnih sredstava, opasnost od širenja štetnih plinova usred požara na deponiju plastike te poruke građanima RH u inozemstvu zbog ratne opasnosti.

Broj 112 nazovite ako vam je neodgodivo potrebna:

- hitna medicinska pomoć,
- pomoć vatrogasaca,
- pomoć policije,
- pomoć gorske službe spašavanja ,
- pomoć drugih hitnih službi i inspekcijskih službi,

ili ako uočite:

- požar,
- istjecanje opasnih tvari, onečišćenje pitke vode, potoka, rijeka ili mora,
- druge pojave koje predstavljaju opasnost za život i zdravlje ljudi ili životinja ili ugrožavaju imovinu, okoliš i kulturna dobra.

Kada zovete 112, recite (što preciznije i kraće informacije):

- što se dogodilo
- gdje se dogodilo
- kada se dogodilo
- koliko je unesrećenih
- kakvu pomoć trebate
- tko zove.

Operater koji zaprimi vaš poziv žurno će obavijestiti strukovno i teritorijalno nadležne hitne i inspekcijske službe koje će vam pružiti pomoć ili će poduzeti potrebne zaštitne mjere.